Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiiviksi (U 37/2022 vp.)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjien lausuntoa valtioneuvoston U-kirjelmästä, joka käsittelee komission ehdotusta vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiiviksi (U 37/2022 vp). Ehdotuksella muutettaisiin kahta olemassa olevaa kuluttajansuojadirektiiviä: sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaa direktiiviä sekä kuluttajan oikeuksia koskevaa direktiiviä.

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Suomen Yrittäjät tukee ehdotuksen tavoitteita edistää kestävämpää vihreää kiertotaloutta sekä kestävämpää kulutusta. Näitä tavoitteita edistettäessä on huolellisesti arvioitava eri toimenpiteiden vaikuttavuus tavoitteiden saavuttamisen kannalta ja vertailtava tätä elinkeinonharjoittajille aiheutuvaan hallinnolliseen taakkaan. Sellaisia uusia velvoitteita ei tule asettaa elinkeinonharjoittajille, jotka eivät ole aidosti tarpeellisia kestävämmän kulutuksen ja ns. vihreiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suhtaudumme lähtökohtaisesti myönteisesti ehdotukseen muuttaa sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaa direktiiviä. Katsomme perusteluksi ehdotukset, joiden avulla voidaan torjua viherpesuun liittyviä sopimattomia kaupallisia menettelyitä ja yleisesti harhaanjohtavien ympäristöväitteiden käyttöä. Pidämme myös perusteltuina ehdotuksia, jotka torjuvat suunniteltua ennenaikaista vanhentumista koskevia käytäntöjä. Ehdotetut muutokset sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaan direktiiviin vahvistavat kuluttajansuojaa ja varmistavat samalla myös yritysten välistä rehellistä kilpailua.

Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaan direktiiviin esitettyjen muutosten myötä voidaan varmistaa, että epärehelliset toimijat eivät saa perusteetonta kilpailuetua viherpesulla tai harhaanjohtavilla ympäristöväitteillä. Ehdotukset voivat myös yleisesti lisätä kuluttajien luottamusta, kun nämä voisivat jatkossa tehdä kestäviä ostopäätöksiä luotettavamman

tiedon perusteella. Näin ne yritykset, jotka ovat panostaneet ympäristöystävällisiin liiketoimintamalleihin saisivat ansaitsemansa hyödyn investoinneilleen.

Katsomme kuitenkin, että ympäristöväittämien todentamiseen ja varmistamiseen liittyvät vaatimukset tulisi kuitenkin määritellä tarkkarajaisemmin. Elinkeinonharjoittajien oikeusvarmuuden kannalta on tärkeää, että säännösten perusteella yrityksille on selvää, milloin todentaminen on tehty riittävällä tavalla. Ympäristöväittämien todentamismenetelmien on oltava sellaisia, että ne ovat myös pk-yrityksien käytettävissä.

Katsomme, että kuluttajan oikeuksia koskevan direktiivin ehdotuksista puuttuu asianmukaiset perustelut. Pidämme ongelmallisena, että valmistajien sijaan myyjien tulisi välittää ehdotuksen mukaiset tiedot kuluttajille. Kaupallisten takuiden ja korjaustietojen tiedonantovelvollisuuksien siirtäminen kuluttajamyyntisopimuksia tekeville yrityksille aiheuttaa tarpeettomasti rasitetta myyjinä toimiville pk-yrityksille, joille jo nykyisellään kuluttajansuojalainsäädäntö erilaisin velvoitteineen ja lukuisine tiedotusvelvollisuuksineen on haastavaa.

On huomattava, että kuluttajille ennen sopimuksen tekoa annettavan tiedon määrä on jo nyt huomattava. Ehdotetut muutokset lisäisivät entisestään kuluttajien informaatioähkyn riskiä. Siksi on kriittisesti arvioitava, tuottaisivatko uudet tiedotusvelvoitteet lisäarvoa kuluttajalle tämän tehdessä ostopäätöstään. Yhdymme valtioneuvoston kantaan siitä, että tiedonantovelvollisuuden jatkuva kasvattaminen voi johtaa tilanteeseen, jossa kuluttajat eivät enää pysty erottamaan keskeisiä tietoja.

Lisäksi katsomme valtioneuvoston kannan mukaisesti, että kuluttajan oikeuksia koskevaan direktiiviin ehdotetut muutokset kaupallisen takuun tiedonantovelvollisuudesta ovat ongelmallisia, sillä virhevastuun kestoa ei ole harmonisoitu EU:ssa. Katsomme, ettei tällaisiin muutoksiin ole aihetta ennen kuin virhevastuun kesto on tosiasiassa harmonisoitu EU-tasolla.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Karoliina Katila
asiantuntija